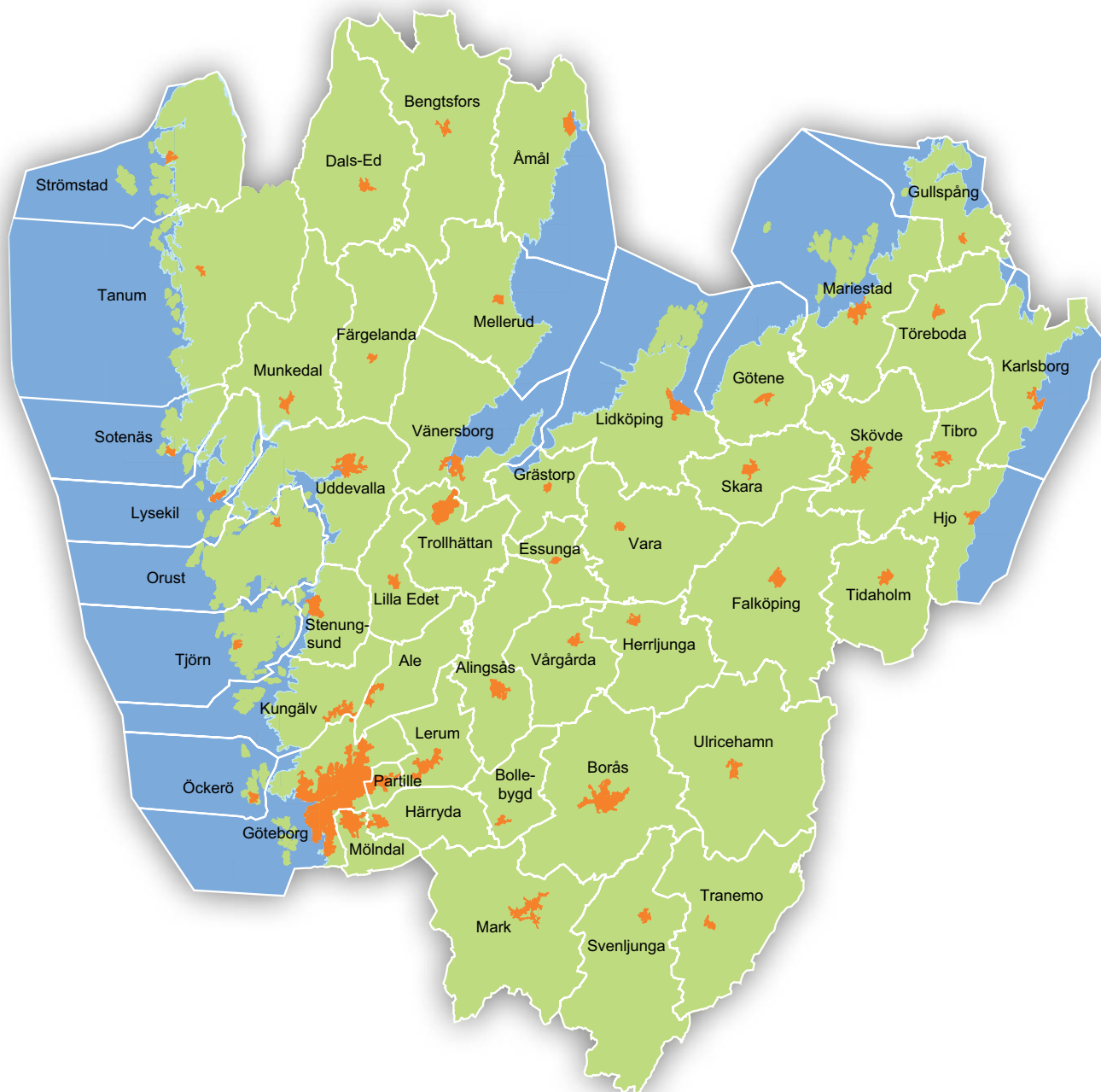

Länsstyrelserna

Utvärdering

**Pilotprojekt – EBH-stödet och kommuner
i Västra Götalands län**

För mer information kontakta:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Miljöskyddsenheten

Tel: 031-60 50 00

Rapporten ingår i rapportserien för Västra Götalands län

Rapport: 2011:73

ISSN: 1403-168X

Text: Therese Ahlin

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, miljöskyddsenheten

Du hittar rapporten på vår webbplats

www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/publikationer/under/Rapporter

Sammanfattning

Mellan april och oktober 2011 genomfördes ett pilotprojekt för att testa databasen EBH-stödet i ett antal kommuner i Västra Götalands län. EBH-stödet är en nationell databas över förorenade områden som landets samtliga länsstyrelser samt Naturvårdsverket arbetar i. Pilotprojektet genomfördes för samtliga länsstyrelser på uppdrag av MIT-gruppen (Miljövårdens IT-grupp).

Pilotprojektet utfördes i elva utvalda kommuner inom Västra Götalands län. Syftet med projektet var dels att testa en datateknisk lösning för att tillgängliggöra EBH-stödet på kommunerna och dels att kommunerna skulle få möjlighet att testa databasen och lämna synpunkter på ett eventuellt införande. Inför ett eventuellt införande av *EBH-stödet* i landets kommuner behövde också ett antal viktiga frågor utredas, såsom *Vilka kostnader skulle det innebära att tillgänggöra EBH-stödet för landets kommuner? Vem ansvarar för uppgifter som läggs in i EBH-stödet?*

Pilotprojektet genomfördes av Therése Ahlin på Länsstyrelsen i Västra Götalands län och samordnare för EBH-stödets Användarråd samt Maria Gustavsson på Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

I denna utvärdering har några av frågorna besvarats och några av dem har lyfts för vidare diskussion och utredning.

Innehållsförteckning

1. Bakgrund till pilotprojektet	7
2. Syfte och målsättning	8
3. Beskrivning av EBH-stödet.....	9
4. Genomförande av pilotprojektet.....	10
4.1 Beställare, finansiering och ledning av projektet	10
4.2 Omfattning	10
4.2.1 Utbildningstillfällen	11
4.2.2 Vad gjorde testkommunerna under projektet?	11
4.3 Aktörer i projektet	11
4.4 Datateknisk lösning	12
4.5 Support	12
4.6 PuL och EBH-stödet.....	12
4.6.1 Ansvar för inlagda uppgifter i databasen	12
5. Resultat.....	14
5.1 Enkät.....	14
5.4 Support	15
5.5 Datateknisk lösning	16
5.5.1 Behörigheter	16
5.5.2 Öppning gentemot IP-adresser	16
5.6 Ansvar och roller	16
5.7 PuL och EBH-stödet.....	17
6. Förslag till fortsatt arbete inför fullskalig lösning.....	18
6.1 Arbetsgrupp	18
6.2 Ansvar och roller	18
6.3 Förbättrad loggföring	18
6.4 Ansvar för inlagda uppgifter i EBH-stödet	18
6.5 Offentlighet, sekretess och kommunikering	18
6.6 Informationssäkerhet och systemsäkerhetsanalys, PuL	19
6.7 Utbildningstillfällen	20
6.8 Datateknisk lösning, support	20
6.9 Utveckla möjlighet för samarbete med andra datasystem.....	21
7. Slutsatser	22

Bilagor

Bilaga 1	Resultat för enkät
Bilaga 2	Inkomna frågor
Bilaga 3	Checklista introduktion
Bilaga 4	Kommunernas Att göra lista

1. Bakgrund till pilotprojektet

Det har länge funnits en önskan från såväl länsstyrelser som kommuner att EBH-stödet ska vara tillgängligt för landets kommuner. Dessutom är Naturvårdsverkets målsättning att alla tillsynsmyndigheter inom EBH ska ha tillgång till denna databas. I dagsläget används EBH-stödet enbart av länsstyrelserna och Naturvårdsverket. Ett av de stora syftena till att fler myndigheter och kommuner bör få tillgång till EBH-stödet är att informationen i databasen annars är mycket svår att hålla uppdaterad och kvalitetssäkrad.

Som ett första steg i att tillgänggöra EBH-stödet för landets kommuner beslutade MIT-gruppen (Miljövårdens IT-grupp) i december 2010 att ett pilotprojekt i ett mindre antal kommuner skulle genomföras. Pilotprojektet skulle delvis göras för att testa en datateknisk lösning för att öppna upp EBH-stödet gentemot kommunerna och delvis för att söka svar på frågor kring kostnader, behov hos kommunerna, roller och ansvar för länsstyrelserna respektive kommunerna o.s.v.

2. Syfte och målsättning

Sedan EBH-stödet togs i drift har Naturvårdsverket samt länsstyrelserna använt systemet i det dagliga EBH-arbetet. Från införandet av EBH-stödet har det varit en målsättning att även kommunernas miljökontor ska få tillgång till systemet.

För majoriteten av de objekt som är registrerade i EBH-stödet är det kommunernas miljökontor som är tillsynsmyndighet. För att upprätthålla ett uppdaterat system över förorenade områden är det därför av stor vikt att kommunerna själva har möjlighet att uppdatera och arbeta i systemet. Detta är en av de viktigaste aspekterna till att EBH-stödet även bör vara tillgängligt för kommunerna.

Dessutom är EBH-stödet det enda nationella verktyget för lagring och hantering av information om förorenade områden i Sverige, vilket också är ett av syftena till att kommunerna bör få tillgång till systemet.

Ett första steg i arbetet att tillgängliggöra EBH-stödet hos kommunerna var att genomföra ett pilotprojekt i ett mindre antal kommuner. Med pilotprojektet avsågs att klargöra och lyfta de frågor som kvarstod innan landets samtliga kommuner kan erbjudas tillgång till EBH-stödet.

Den största frågan som behövde klargöras i projektet var: *Vilka förutsättningar måste vara uppfyllda för att vi ska kunna gå från pilottest till produktionssättning för alla kommuner?*

Nedan följer några frågor som det fanns behov av att lyfta:

- Hur ska support hanteras för kommunanvändare? Både verksamhetssupport och IT-support.
- Hur ska behörighets- och användaradministration hanteras?
- Hur stora blir kostnaderna för support?
- Hur stora blir de ökade förvaltningskostnaderna av EBH-stödet i och med att antalet användare ökar?
- Vilka finansieringsalternativ finns det? Kan kommunerna tänka sig att betala en mindre summa för att ha systemet tillgängligt?
- Personuppgiftslagen och EBH-stödet. Hur ska personuppgifter hanteras i systemet? Eventuellt kan spärrar i systemet sättas upp för att minska spridningen av personuppgifter.
- Vilka data ska kommunanvändare ha tillgång till?

3. Beskrivning av EBH-stödet

EBH-stödet är framtaget som ett verktyg för lagring och hantering av information om potentiellt förorenade områden i Sverige. Den är byggd för att användas av de myndigheter som i betydande omfattning arbetar med frågor kring förorenade områden, det vill säga Naturvårdsverket, länsstyrelserna samt kommunerna. EBH-stödet togs fram i ett gemensamt projekt mellan länsstyrelserna och Naturvårdsverket och den driftsattes vid årsskiftet 2009/2010. Länsstyrelserna förvaltar och ansvarar för driften av EBH-stödet.

I Sverige har det identifierats ca 80 000 potentiellt eller konstaterat förorenade områden. Dessa områden är registrerade i EBH-stödet.

Samtliga 21 länsstyrelser samt Naturvårdsverket använder EBH-stödet i det dagliga arbetet med förorenade områden. Databasen utgör ett verktyg för såväl inventeringsarbete som utrednings- och åtgärdsarbete inom förorenade områden och det är den enda nationella databasen som ger en översikt av landets förorenade områden.

Informationen i EBH-stödet används inom flera olika ämnesområden, inte bara inom EBH-området. Informationen är till nytta för bland annat arbetet inom vattenförvaltningen, den kommunala samhällsplaneringen, framtagande av detaljplaner med mera.

Arbetet med att utveckla EBH-stödet i framtiden är i en relativt expansiv fas då det kommer att bli aktuellt att tillgänggöra informationen om EBH-objekten i landet för allmänheten via webben i någon form. Naturvårdsverkets mål är att det ska finnas allmänt tillgänglig information om förorenade områden senast 2015. Dessutom påverkas EBH-stödet av EU-direktivet Inspire (*Infrastructure for Spatial Information in Europe*). Det är ett direktiv som trädde i kraft 2007 och som säger att geografisk miljödata ska finnas allmänt tillgänglig samt att myndigheter på effektivare sätt ska kunna utbyta data med varandra. Lagen och förordningen om geografisk miljöinformation reglerar det svenska genomförandet av Inspire.

4. Genomförande av pilotprojektet

Pilotprojektet utfördes av Länsstyrelsen i Västra Götalands län och i elva utvalda kommuner inom länet. Förberedelsearbetena påbörjades under april månad 2011 och utvärderingen sammanställdes under augusti till oktober 2011. Däremellan hölls en halvdags utbildning på plats i var och en av kommunerna, vid ett tillfälle hölls utbildning för två kommuner samtidigt. Därefter arbetade kommunerna i EBH-stödet under cirka två månader och projektet avslutades med att testkommunerna fyllde i en enkät.

4.1 Beställare, finansiering och ledning av projektet

Beställare av pilotprojektet var Länsstyrelsens MIT-grupp (Miljövårdens IT-grupp). Projektet genomfördes vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län med ledning av Therése Ahlin och Maria Gustavsson. Finansiärer av projektet var Sveriges Kommuner och Landsting samt Naturvårdsverket.

4.2 Omfattning

Inledningsvis i projektet gjordes ett urval av elva kommuner som skulle representera landets kommuner. För att få en så god representation som möjligt valdes kommuner med olika karaktär ut, såsom exempelvis storstadskommun, glesbygdskommun, kommun som arbetat mycket med EBH-frågor samt kommun som arbetat mindre med EBH-frågor. Dessutom valdes tre samverkanskommuner ut (Mariestad, Töreboda och Gullspång) där miljökontoret slagits samman. I projektet räknades samverkanskommunerna som en kommun.

Följande kommuner deltog i pilotprojektet:

- Alingsås
- Bollebygd
- Borås
- Göteborg
- Herrljunga
- Kungälv
- Lysekil
- MTG (Mariestad, Töreboda och Gullspång)
- Mölndal
- Svenljunga
- Åmål

För deras lokalisering, se bild 1.

Bild 1. Kommuner i Västra Götalands län som deltog i pilotprojektet.

4.2.1 Utbildningstillfällena

I varje kommun som deltog i projektet genomfördes en halvdags utbildning. Länsstyrelsen berättade om syftet med pilotprojektet, presenterade och introducerade EBH-stödet och informerade om vad som skulle göras under testperiodens gång. Länsstyrelsehandläggaren hade en checklista som stöd för introduktionen, se bilaga 3.

4.2.2 Vad gjorde testkommunerna under projektet?

Tyngdpunkten i testkommunernas arbete i EBH-stödet var att deltagarna skulle skapa sig en så god bild av databasen som möjligt. Detta var av stor vikt för att deltagarna skulle bilda sig en uppfattning över vilken nytta systemet kunde ha i kommunarbetet. Deltagarna hade fulla behörigheter att arbeta i EBH-stödet under testperioden för att i största möjligaste mån lära känna systemet. Vissa minimikrav på vad som skulle göras i databasen hade satts upp och det fanns även förslag på ytterligare moment som kunde göras i mån av tid, se bilaga 4. Exempelvis skulle varje kommun arbeta med cirka 10 objekt i databasen. I slutet av testperioden besvarade varje testkommun en enkät där de lämnade synpunkter.

4.3 Aktörer i projektet

De som varit inblandade i pilotprojektet har främst varit Länsstyrelsens datakonsult för EBH-stödet, Netlight Consulting AB, Länsstyrelsernas IT-enhet, Länsstyrelsen i Västra Götalands

län samt de 11 testkommunerna. Även finansierarna Sveriges Kommuner och Landsting samt Naturvårdsverket har varit delaktiga.

4.4 Datateknisk lösning

EBH-stödet har utformats efter länsstyrelsernas gemensamma riktlinjer för standardplattform för IT-utveckling och drift. Databasen är en EPiServer-produkt och den nuvarande versionen som används är EPiServer CMS 6.0. Under våren 2011 genomfördes en uppgradering och EBH-stödet flyttades till en ny plattform, Windows Server 2008 R2 och MS SQL 2008. Samtidigt införlivades användar- och behörighetshandlingen i länsstyrelsernas Active Directory (AD). Dessa uppgraderingar genomfördes dels för att den tidigare EPiServer-versionen var gammal och dels för att möjliggöra framtida utveckling. Dessutom innebar uppgraderingen att EBH-stödet kunde placeras i en nyare, stabilare, snabbare och säkrare IT-miljö. Uppgraderingen var även viktig att genomföra för att i framtiden möjliggöra att externa användare ska få tillgång till systemet.

Efter uppgraderingen öppnades länsstyrelsens brandvägg upp gentemot testkommunernas IP-adresser, vilket gjorde att databasen gick att nå för kommunernas deltagare. Deltagarna tilldelades temporära behörigheter till systemet genom att de lades in i länsstyrelsens Active Directory.

4.5 Support

Under pilotprojektets gång tillhandahölls support på länsstyrelsen via telefon och e-post. Supporten hanterades av Therése Ahlin och Maria Gustavsson som ledde projektet samt ytterligare två personer, Karin Olsson och Uffe Schultz. Samtliga inkomna frågor loggfördes och uppskattades i tid för att i möjligaste mån skapa en bild av hur stor suppothandlingen skulle vara vid fullskalig produktionssättning i landets samtliga kommuner. Länsstyrelsens IT-enhet hanterade ingen support för kommunanvändare.

4.6 PuL och EBH-stödet

Parallellt med pilotprojektet har Användarrådet för EBH-stödet haft diskussioner angående Personuppgiftslagen (PuL) och EBH-stödet med två jurister Lars-Erik Persson, personuppgiftsombud på Länsstyrelsen i Västra Götaland samt Lars B. Nyberg på Länsstyrelsen i Västernorrland. Det har länge funnits ett behov att utreda huruvida EBH-stödet uppfyller Personuppgiftslagen. Denna fråga blev högst aktuell i arbetet med att tillgängliggöra EBH-stödet för kommunerna och förhoppningen var att det skulle utredas under pilotprojektets gång.

Samtal med juristerna hölls under våren 2011 och det mynnade ut i att vissa förändringar i EBH-stödet behövs. Se kapitel 5.7.

4.6.1 Ansvar för inlagda uppgifter i databasen

I EBH-stödets *Instruktion för hantering och användande av information i EBH-stödet*, version 1, är följande skrivet: ”att respektive myndighet (länsstyrelse eller kommun) ska stå för kvalitetssäkringen av sina data. Länsstyrelsen har inte till uppgift att granska och kvalitetssäkra de uppgifter kommuner lägger in i systemet, men länsstyrelserna har ansvar för vägledning gentemot kommunerna och hur data bör/ska/kan hanteras och lagras i databasen.

Kvalitetssäkring sker bland annat genom kommunicering av information i databasen på initiativ av myndigheten”.

Dock är inte frågan kring hantering och användande av information i EBH-stödet färdigutredd utan en mer ingående juridisk tolkning behöver göras. För mer information om detta, se kapitel 6.5.

5. Resultat

Nedan presenteras resultaten av den enkät som testkommunerna lämnade in i slutet av testperioden. Dessutom redogörs resultat för support, datateknisk lösning, ansvar och roller, PuL och EBH-stödet.

5.1 Enkät

Nedan följer en kortfattad sammanställning av svar på frågorna i enkäten. För överskådliga resultat, se medeltalen i tabellerna. För att se enkäten i sin helhet inklusive alla svar, se bilaga 1.

Fråga 1

EBH-stödets användarvänlighet (1 är lägst betyg och 5 högst)	1	2	3	4	5	medel
a Söka ut objekt			1	4	5	4,4
b Söka ut objekt för ett objekt i kommunen				4	6	4,6
c Söka ut dokument för ett objekt				7	3	4,3
d Söka ut dokument från andra kommuner/län		2		3	4	4,0
e Ladda upp dokument		1	3	2	3	3,8
f Fylla i uppgifter under de olika flikarna	1	3	1	4		2,9
g Ändra status på objekten	1	2	3	1	1	2,9
h Skapa objektsrapport			2	2	2	4,0

Resultaten på fråga 1 var i medeltal generellt goda med undantag för f och g där resultaten var sämre.

Fråga 2

Bedöm miljöförvaltningens nytta av EBH-stödet i följande arbetsuppgifter	1	2	3	4	5	medel
a Kommunens planarbete		2		2	6	4,2
b Behovsutredning och tillsynsplanering		1	1	5		3,6
c Tillsynen över miljöfarlig verksamhet	2		2	2	5	3,7
d Tillsynen över föroreningsskador		1	2	3	5	4,0

Generellt var svaren på fråga 2 positiva. Medelresultatet för fråga a var mycket positivt, likaså medeltalet för fråga d.

Fråga 3

Tillgången till databasen kan komma att innebära en kostnad på mellan 500 och 1000 kr per år. Kommer det att påverka er möjlighet att använda databasen?

Svar: 10 kommuner svarade nej och en kommun svarade ja.

Fråga 4

Användarmanual och introduktion

a) Lästes användarmanualen?

Svar: 9 kommuner svarade ja, två kommuner svarade nej.

b) Deltog samtliga föränmälda handläggare i introduktionen?

Svar: 9 kommuner svarade ja och två kommuner svarade nej.

c) Var användarmanualen förståelig och på ”rätt nivå”?

Sammanfattning av inkomna svar: Övervägande positivt från testkommunernas håll. Tips på vad som kan förbättras lämnades.

d) Var nivån på introduktionen lagom? Var det för mycket av något, saknade ni något?

Sammanfattning av inkomna svar: Synpunkterna kring introduktionen var mycket positiva.

Fråga 5

Föreslå förbättringar och lämna utvecklingsförslag.

Sammanfattning av inkomna svar: Testkommunerna hade många synpunkter och förslag på förbättringsåtgärder i EBH-stödet. Sammanfattningsvis handlade de övervägande frågorna om önskemål om koppling mellan EBH-stödet och andra system som kommunerna redan använder, såsom Miljöreda och ECOS. Dessutom ansåg en kommun att det tydligt måste framgå vilken myndighet som ansvarar för respektive objekt i EBH-stödet.

Fråga 6

Övriga kommentarer.

Sammanfattningsvis var de övriga kommentarerna av varierande karaktär. Bland annat inkom synpunkter på att systemet upplevdes vara anpassat åt länsstyrelserna och därmed var svårarbetet för kommunerna. Orsaken till detta var de obligatoriska fält som behöver fyllas i då objekt tilldelas några specifika statusar. Dessutom påpekades det att det används en del begrepp i EBH-stödet, såsom inventering, förstudie och huvudstudie, vilket inte används i kommunernas arbete. Även mer vägledning över hur arbetet i EBH-stödet ska göras önskades.

5.4 Support

Supporthanteringen under pilotprojektet hanterades av fyra personer på Länsstyrelsen i Västra Götalands län. IT-enheten hanterade ingen support för kommunanvändare. Alla frågor samlades in och loggfördes, dels för att tydligt se om det var frågor av verksamhetskaraktär (EBH-frågor) eller datatekniska frågor och dels för att möjliggöra en uppskattning av antal inkomna ärenden när EBH-stödet finns tillgängligt för alla kommuner.

Av sammanlagt 19 inkomna frågor från testkommunerna var 4 av datateknisk karaktär och 15 av verksamhetskaraktär. Samtliga 4 frågor med datateknisk karaktär handlade om problem med att ladda upp dokument på objekt i EBH-stödet. I samband med detta gjordes en mer ingående undersökning från IT-enhetens sida och det visade sig bero på att det fanns en bugg i

systemet som gjorde det problematiskt att ladda upp dokument större än 30 MB trots att gränsen ska vara 50 MB. Detta problem är nu löst. Verksamhetsfrågorna var av mer varierande grad. Mestadels handlade de om hur uppgifter läggs in på de olika flikarna på EBH-objekten, såsom riskklass, preciserad status, byte av status, relatera objekt med mera. De inkomna frågorna finns i sin helhet i bilaga 2.

Utifrån de inkomna frågornas karaktär uppskattas att det endast kommer att handla om en liten andel inkomna datatekniska frågor när alla kommuner har tillgång till EBH-stödet. Den del som ser ut att utgöra störst del inom IT kommer att handla om behörighetshantering, d.v.s. registrering av nya användare, borttagning av användare som slutat, bortglömda lösenord o.s.v.

5.5 Datateknisk lösning

Nedan beskrivs resultaten av den lösning som tillämpades för behörighetshantering och tillgång till EBH-stödet utanför länsstyrelsens brandväggar under pilotprojektet.

5.5.1 Behörigheter

Testanvändarna i de kommuner som deltog i pilotprojektet tilldelades behörigheter till EBH-stödet genom att de registrerades i länsstyrelsens Active Directory. Detta innebar att testanvändarna registrerades som användare i länsstyrelsernas IT-system vilket i sin tur gjorde det möjligt, för en kommuntest användare, att komma in i länsstyrelsens datasystem generellt sett om personen befann sig i länsstyrelsens lokaler. Detta var en stor brist med tanke på IT-säkerhet och lösningen kan därmed inte tillämpas vid fullskalig tillämpning i landets alla kommuner.

5.5.2 Öppning gentemot IP-adresser

För att användarna på kommunerna skulle komma åt EBH-stödet som befanns inom länsstyrelsens brandväggar, gjordes en öppning gentemot kommunernas IP-adresser. Detta innebar inledningsvis att IP-adresser skulle samlas in och registreras. Detta visade sig innebära problem redan tidigt i projektet, dels då vissa kommuner har flera IP-adresser och dessa kan bytas ut efter en tid och dels för att det var tidskrävande. Några kommuner var dessutom kritiska till att lämna ut sina IP-adresser då det inte är i enighet med deras IT-säkerhetspolicy.

Alternativet till att öppna upp EBH-stödet gentemot kommunernas IP-adresser var att lägga ut applikationen på Internet, men av säkerhetsskäl var det inte ett alternativ. Sammanfattningsvis var inte öppningen i länsstyrelsens brandvägg gentemot kommunernas IP-adresser att föredra då det inte var en IT-säker lösning. Beslut har fattats om att lösningen under pilotprojektet inte ska tillämpas för en fullskalig lösning.

5.6 Ansvar och roller

En mycket viktig synpunkt som lyftes under pilotprojektet var att ansvar och roller gällande EBH-stödet måste förtydligas. Om flera myndigheter och kommuner ska arbeta i ett och samma datasystem är det av stor vikt att det är tydligt vem som ansvarar för vilka uppgifter som lagts in i systemet. EBH-stödet är, i dagsläget, länsstyrelsernas datasystem och ansvar och roller för systemet finns tydliggjorda i dokumentet *Förvaltnings-specifikation för EBH-stödet* (kontakta EBH-stödets Användarråd för mer information om dokumentet).

5.7 PuL och EBH-stödet

Vid de diskussioner som hölls mellan EBH-stödets Användarråd och juristerna Lars-Erik Persson och Lars B. Nyberg framkom att problematiken kring PuL och EBH-stödet är att det finns personuppgifter i uppladdade filer i databasen, som exempelvis ansvarsutredningar, miljötekniska markundersökningar, MIFO-blanketter med mera. Alla uppladdade filer i databasen kan för närvarande ses av alla användare, det vill säga att en användare i exempelvis Skåne län kan ta del av alla uppladdade dokument i Gävleborgs län. I samband med diskussionerna framkom det att en sökning i databasen måste vara sakligt motiverad och ett led i den anställdes arbetsuppgifter. Det är oförenligt med bestämmelserna om anställda tillåts söka materialet av andra skäl. När det gäller EBH-stödet finns en risk att personuppgifter får en allt för stor spridning och att det blir mycket svårt för den personuppgiftsansvarige myndigheten att visa att det finns en tydlig relation till behandlingen av personuppgifterna.

Användare till EBH-stödet kan ha nytta av att se på uppladdade filer från andra länsstyrelser eller kommuner för erfarenhetsutbyte, men det finns ingen anledning för en anställd i ett län eller en kommun, att ta del av personuppgifter gällande ett förorenat område utanför sitt egna geografiska arbetsområde. Det är inte ett led i den anställdes arbetsuppgifter.

Med anledning av detta finns behov av att bygga in spärar/väggar i EBH-stödet, så att uppladdade filer endast kan ses av det egna länet eller den egna kommunen. Dock finns behov av undantag för Naturvårdsverket som har behov av att kunna ta del av all information.

Användarrådet för EBH-stödet planerar att genomföra de datatekniska ändringarna gemensamt med EBH-stödet datakonsult, Netlight Consulting AB, före utgången av 2011.

6. Förslag till fortsatt arbete inför fullskalig lösning

Nedan följer förslag från Länsstyrelsen i Västra Götalands län om fortsatt arbete.

6.1 Arbetsgrupp

Vid ett möte på Naturvårdsverket den 19 september 2011 angående pilotprojektet för EBH-stödet och kommunerna samt fortsättningsarbetet, beslutades att en arbetsgrupp ska bildas bestående av EBH-stödets Användarråd (där också Naturvårdsverket är representerat), representant från EBH-stödets Beslutandegrupp, MIT-samordnaren, EBH-stödets tekniska förvaltningsledare och länsstyrelsens informationssäkerhetsansvarige samt eventuellt Naturvårdsverkets informationssäkerhetsansvarige. Denna arbetsgrupp ska driva frågorna kring det fortsatta arbetet framåt och Användarrådets samordnare har ansvaret att sammankalla gruppen för möte vid behov.

6.2 Ansvar och roller

Som nämns i kapitel 5.6 är dagens ansvar och roller, utifrån det perspektiv att EBH-stödet är ett länsstyrelsesystem i dagsläget, tydliggjorda i dokumentet *Förvaltningsspecifikation för EBH-stödet*. Om andra aktörer såsom landets kommuner ska få fullständiga rättigheter att arbeta i EBH-stödet behöver rollerna i *Förvaltningsspecifikationen* att utvecklas. Dessutom behöver frågor som hantering av utlämnande av uppgifter i EBH-stödet att utredas, se kapitel 6.5 och 6.6.

6.3 Förbättrad loggföring

Ett led i arbetet för att förtydliga ansvar och roller är att införa en bättre loggföring i EBH-stödet än den nuvarande. I dagsläget loggförs inte specifika ändringar med information om vem som genomfört dem, utan endast en generell logg sparas som visar att en användare genomfört en ändring på objektet. För att EBH-stödet ska vara ett säkert system, såväl ur informationssäkerhets- som IT-säkerhetssynpunkt så behövs en loggföring för att det ska finnas en spårbarhet.

6.4 Ansvar för inlagda uppgifter i EBH-stödet

I såväl synpunkter från några av de kommuner som deltog i pilotprojektet som synpunkter och funderingar från länsstyrelserna framkommer att det finns ett stort behov av att ansvarsfördelningen för inlagda uppgifter i EBH-stödet behöver tydliggöras. I *Instruktion för hantering och användande av information i EBH-stödet* framgår det att respektive myndighet ska stå för kvalitetssäkringen av sina data. Detta är dock inte tillräckligt vägledande när det exempelvis gäller utlämnande av information ur databasen. I denna fråga behövs mer underlag och utredning.

6.5 Offentlighet, sekretess och kommunikering

Lagen om offentlighet och sekretess och hantering av uppgifter i EBH-stödet är också en viktig fråga som behöver utredas. Den grundläggande frågan är - *Är alla uppgifter i EBH-stödet upprättade och allmänna handlingar som ska genomgå sedvanlig sekretessprövning*

före utlämnande? För att användarna till EBH-stödet ska känna en trygghet och veta vad som gäller enligt lagen, måste dessa frågor utredas innan kommunerna får tillgång till EBH-stödet.

Med dagens funktioner i EBH-stödet skulle kommundgängligheten innebära att användare på en kommun kan lägga in information på ett EBH-objekt och dessförinnan eller efteråt kan länsstyrelsen lägga in information på samma objekt. Frågan kring vilken information på objektet som hör till kommunens respektive länsstyrelsens ansvar lyfts härmed. Om exempelvis kommunen laddar upp en diarieförd handling över ett objekt och länsstyrelsen får en förfrågan från en privatperson där de önskar utdrag ur EBH-stödet över objektet, blir frågan om länsstyrelsen kan lämna ut den, hos kommunen, diarieförda handlingen? Är det så att lagen om offentlighet och sekretess säger att länsstyrelsen är skyldig att lämna ut informationen då det är en upprättad handling hos myndigheten? Vad anser i så fall kommunerna om att länsstyrelsen lämnar ut eventuella handlingar som är kommunens?

Användarrådet för EBH-stödet har fått kännedom om att objekt som inte kommunicerats hanteras olika vid förfrågningar på länsstyrelserna. Vid exempelvis en förfrågan från en miljökonsult kan en länsstyrelse utelämna objekt på grund av de inte kommunicerats till berörda fastighetsägare. Vid en liknande förfrågan till en annan länsstyrelse kan objekt som inte kommunicerats lämnas ut. I och med att EBH-stödet är ett länsstyrelsegemensamt datasystem bör hanteringen vid förfrågningar om utdrag ur databasen hanteras så likartat som möjligt och det är därmed mycket viktigt att denna fråga utreds vidare. Dessutom har alla länsstyrelser tillgång till alla EBH-objekt i hela landet och det innebär att en länsstyrelse kan få förfrågningar om objekt i ett annat län än det egna. Frågan är hur den ska hanteras?

Både Naturvårdsverket och Användarrådet för EBH-stödet får förfrågningar om nationella utdrag ur EBH-stödet och även i dessa fall behöver det finnas en tydlighet i hur okommunicerade objekt ska hanteras.

Kommunicering	
Kommunicering efter inventering	Nej
Kommuniceringsdatum	Ingen info
Kommunicering efter identifiering	Nej
Kommuniceringsdatum	Ingen info

Bild 2. Kommuniceringsfält i EBH-stödet

Länsstyrelsen i Västra Götalands län föreslår att frågan kring kommunikering och dess relation till huruvida information från EBH-stödet lämnas ut vid förfrågningar eller inte utreds med hjälp av en jurist.

6.6 Informationssäkerhet och systemsäkerhetsanalys, PuL

Begreppet informationssäkerhet betyder bland annat att informationstillgångarna ska ha rätt skyddsnivå, det vill säga att informationen som lagras i exempelvis en databas ska ha värderats/klassificerats med avseende på vilket skyddsbehov uppgifterna kräver.

Personuppgiftslagen (PuL) är en stor del i begreppet informationssäkerhet. I

Datainspektionens rapport om informationssäkerhet från november 2008 förtydligas

innebörden av informationssäkerhet. I denna rapport kan bland annat följande utläsas ”Informationssäkerhet är en viktig del av skyddet för den personliga integriteten. Enligt personuppgiftslagen (PuL) ska den personuppgiftsansvarige se till att personuppgifter som behandlas i verksamheten skyddas genom tekniska och organisatoriska åtgärder”.

När det gäller informationssäkerheten kring EBH-stödet behöver en systemsäkerhetsanalys genomföras för att tydliggöra vad som gäller och vilka eventuella åtgärder som behöver göras för att systemet ska uppfylla kraven.

När andra aktörer såsom kommunerna ska ges tillgång till EBH-stödet är det av stor vikt att dessa frågor är utredda. Ett exempel på när frågorna blir aktuella i dagsläget är vid hantering av uppladdade filer i EBH-stödet. I många fall finns uppladdade filer med handlingar som är diarieförda hos en kommun men som handläggare på länsstyrelsen laddat upp i datasystemet. Denna fråga lyfts även under kapitlet 6.5. Hur ska dessa handlingar hanteras vid förfrågningar till länsstyrelsen från exempelvis allmänheten eller miljökonsulter? Genomgår dessa handlingar exempelvis samma sekretessprövning på länsstyrelsen som det skulle göra på den aktuella kommunen som ”äger” handlingen”?

För såväl länsstyrelsens användare som framtida kommunala användare av EBH-stödet, är det viktigt att de grundläggande frågorna klagörs för att användarna ska känna sig trygga och känna till vad som gäller för dem som användare.

6.7 Utbildningstillfällen

De utbildningstillfällen som genomfördes i respektive testkommun var mycket givande och även uppskattade från kommunernas håll. En introduktion och visning av EBH-stödet kändes mycket viktig då kommunanvändarna aldrig tidigare sett databasen. Dessutom var det såväl effektivt som givande att träffa kommunernas EBH-handläggare och få tillfälle att diskutera objekt i deras kommun. Utbildningstillfällena gav tillfälle att ställa frågor om EBH i stort och dessutom lades en grundläggande kontakt som underlättar i samarbetet och kontakterna framöver. Eventuellt kan behovet av platsbesök vara större i stora län där det är svårare att genomföra platsbesök eller upprätthålla kontinuerliga kontakter mellan kommunerna och länsstyrelsen. Utbildningstillfällena rekommenderas till alla länsstyrelser då det blir dags att introducera EBH-stödet för landets kommuner.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län rekommenderar att ett generellt utbildningsmaterial för kommunerna sammanställs av Användarrådet för EBH-stödet. Länsstyrelserna kan då välja att använda utbildningsmaterialet i sin helhet eller att omforma det efter sina behov.

6.8 Datateknisk lösning, support

Efter att beslut fattats om att den lösning som tillämpades under pilotprojektet inte kan tillämpas i en fullskalig lösning så har Länsstyrelsens IT-enhet påbörjat arbetet med att hitta en annan lösning. Under hösten 2011 har kontinuerliga möten mellan EBH-stödets Användarråd och IT-enheten hållits och det har diskuterats kring alternativa lösningar. IT-enheten har inriktat sitt arbete med att hitta en hållbar lösning för behörighetshantering så att den ska vara tillämpbar för flera datasystem inom länsstyrelsen där det i framtiden är aktuellt med externa användare. Möten med Microsoft har hållits för att undersöka vilka möjliga alternativ de tillhandahåller. Detta arbete kommer fortlöpa till utgången av 2011 och

eventuellt längre. Beroende på att inget val av lösning gjorts kan ännu inte någon tidsplan ges från IT-enheten. Inte heller eventuella kostnader kan uppskattas.

Så snart IT-enheten klarlagt vilket alternativ som kommer att väljas och en tidsplan samt kostnadsuppskattning finns så bör arbetet med att tillgänggöra EBH-stödet att löpa vidare. De kontinuerliga mötena mellan EBH-stödets Användarråd och IT-enheten bör fortlöpa för att upprätthålla kontakten och intresset från Användarrådets sida.

6.9 Utveckla möjlighet för samarbete med andra datasystem

En tydlig önskan från flertalet av testkommunerna var att det ska finnas kopplingar mellan EBH-stödet och andra system för att på så sätt undvika dubbelt arbete i form av införande av uppgifter m.m. Dock är det ett problem att antalet system som används i kommunerna är väldigt många och det kommer att vara svårt att hitta en optimal teknisk lösning där flera system kan kopplas till EBH-stödet. Istället bör lösningen vara att utveckla ett generellt gränssnitt i EBH-stödet som gör det möjligt för andra datasystem att leverera och läsa data till och från EBH-stödet. En sådan lösning skulle även möjliggöra utbyte av information mellan EBH-stödet och andra länsstyrelsesystem.

7. Slutsatser

Genomförandet av pilotprojektet var av stor vikt då det fanns flertalet viktiga frågor som behövde utredas innan det kan bli aktuellt att tillgängliggöra EBH-stödet för landets kommuner. Pilotprojektet har gett svar på en del av dem och andra har lyfts för vidare diskussion och utredning. Dessutom har andra viktiga frågeställningar lyfts från kommunernas håll som Länsstyrelserna behöver undersöka mer, ett exempel är frågan kring informationssäkerhet.

Resultaten från de frågor som kommunerna besvarade i en enkät visar bland annat att Miljöförvaltningarna ser en nytta med EBH-stödet för till exempel planarbetet och i arbetet med tillsyn över föroreningsskador. Dessutom kan 10 av 11 kommuner tänka sig att betala en mindre summa per år för att ha tillgång till databasen. Ett starkt och återkommande önskemål från kommunerna var att det bör finnas koppling mellan EBH-stödet och deras befintliga datasystem såsom Miljöreda och ECOS. Detta kan ordnas genom att utveckla ett generellt gränssnitt i EBH-stödet som möjliggör leverans av data och att läsa data till och från EBH-stödet.

När det gäller supporten under pilotprojektet visar resultatet av pilotprojektet att inkomna frågor till övervägande del är av verksamhetskaraktär och inte datatekniska frågor. Detta tyder på att det finns ett stort behov av god introduktion och utbildning i arbetet i EBH-stödet inledningsvis samt en god vägledning från EBH-verksamheten på länsstyrelserna. Ett väl sammansatt utbildningsmaterial bör finnas till hands när det är dags att introducera landets kommuner och en utbildningsinsats från Länsstyrelsernas håll är viktig.

Under genomförandet av pilotprojektet gjordes platsbesök med en halvdags utbildning i de respektive kommunerna. Detta var väldigt uppskattat och till stor nytta för såväl kommunerna som länsstyrelsen. Denna erfarenhet bör tas med och tillämpas av de respektive länsstyrelserna när det blir dags att införa EBH-stödet i landets kommuner.

I det fortsatta utrednings- och planeringsarbetet kring hur EBH-stödet ska komma ut till kommunerna är det av stor vikt att kommunerna involveras och får en aktiv roll. Eventuellt kan representanter från några kommuner i landet medverka. Dessa bör ha en geografisk spridning och vara av olika storlek och karaktär. Medverkan från Sveriges Kommuner och Landsting vore också mycket värdefull och faktiskt avgörande i det fortsatta arbetet.

Den datatekniska lösningen samt behörighetshandling som tillämpades under pilotprojektet visade sig inte vara hållbar. Länsstyrelsen i Västra Götaland rekommenderar Arbetsgruppen, som ska driva det fortsatta arbetet framåt, att vara aktiva och så delaktiga som möjligt i Länsstyrelsens IT-enhets arbete med att hitta en annan teknisk lösning. På så vis visar EBH-verksamheten att detta är en prioriterad fråga.

Frågan kring hantering och användande av information i EBH-stödet behöver utredas och klargöras snarast. Det gäller även frågorna kring ansvar och roller och PuL. Att detta klargörs är av stor vikt för att både befintliga och framtida användare av databasen ska känna en trygghet över att deras arbetsutövande sker korrekt och för att hanteringen ska ske likartat över läns- och kommungränser. När kommunerna får tillgång till EBH-stödet måste denna fråga var helt utredd. Länsstyrelsen i Västra Götaland rekommenderar arbetsgruppen att fokusera på dessa frågor i ett så tidigt skede som möjligt för att nå en tydlighet om vad som gäller.

Resultat för enkät

Fråga 1: EBH-stödets användarvänlighet (i skala 1 till 5, där 1 är lägst betyg och 5 högst, markera vald siffra)

a. Söka ut ett objekt	1 2 3 4 5
b. Söka ut alla objekt i kommunen	1 2 3 4 5
c. Söka ut dokument för ett objekt	1 2 3 4 5
d. Söka ut dokument från andra kommuner / län	1 2 3 4 5
e. Ladda upp dokument	1 2 3 4 5
f. Fylla i uppgifter under de olika flikarna	1 2 3 4 5
g. Ändra status på objekten	1 2 3 4 5
h. Skapa objektsrapport	1 2 3 4 5

Svar:

Fråga a. Fem kommuner gav betyg 5 på sökfunktionen i EBH-stödet, fyra kommuner gav näst högst betyg 4 och en kommun gav betyg 3. 10 kommuner svarade på frågan.

Fråga b. Sex kommuner gav betyg 5, fyra kommuner gav näst högst betyg. Nio kommuner svarade på frågan.

Fråga c. Tre kommuner gav betyg 5 för att söka ut dokument för ett objekt. Sju kommuner gav betyg 4. 10 kommuner svarade på frågan.

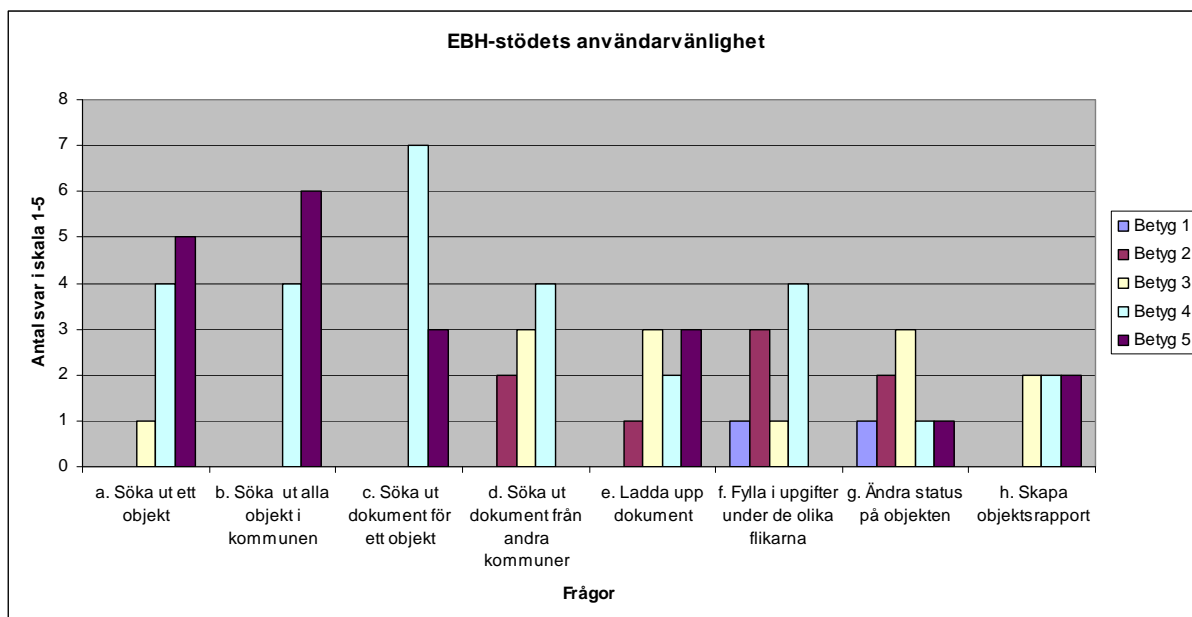
Fråga d. På frågan om att söka ut dokument från andra kommuner gav fyra kommuner betyg 4, tre kommuner betyg 3 och två kommuner betyg 2. Nio kommuner svarade på frågan.

Fråga e. Uppladdning av dokument ansåg tre kommuner fungera mycket bra och gav betyg 5. Två kommuner gav betyg 4, tre kommuner gav betyg 3 och 1 kommun gav betyg 2. Nio kommuner svarade på frågan.

Fråga f. Fyra kommuner gav betyg 4, en kommun gav betyg 3, tre kommuner gav betyg 2 och en kommun gav betyg 1. Nio kommuner svarade på frågan.

Fråga g. En kommun gav betyg 5, en kommun gav betyg 4, tre kommuner gav betyg 3, två kommuner gav betyg 2 och en kommun gav betyg 1. Åtta kommuner svarade på frågan.

Fråga h. På frågan om att skapa objektrapport gav två kommuner betyg 5, två kommuner betyg 4 och två kommuner betyg 3. Sex kommuner svarade på frågan.

Fråga 2: Bedöm miljöförvaltningens nytta av EBH-stödets i följande arbetsuppgifter (i skala 1 till 5, där 1 är lägst betyg och 5 högst, markera vald siffr):

i. Kommunens planarbete?	1	2	3	4	5
j. Behovsutredning och tillsynsplanering	1	2	3	4	5
k. Tillsynen över miljöfarlig verksamhet	1	2	3	4	5
l. Tillsynen över föroreningsskador	1	2	3	4	5
a.	2 st 2	2 st 4	6 st 5		
b.	1 st 2	1 st 3	5 st 4		
c.	2 st 1	2 st 3	2 st 4	5 st 5	
d.	1 st 2	2 st 3	3 st 4	5 st 5	

Fråga 3: Tillgången till databasen kan komma att innebära en kostnad på mellan 500 och 1000 kr per år. Kommer det att påverka er möjlighet att använda databasen?

Ja   1 svarade ja
Nej   10 svarade nej

Fråga 4: Användarmanual och introduktion

A. Lästes användarmanualen?

- Ja 9 st
- Nej 2 st

B. Deltog samtliga föransmällda handläggare i introduktionen?

- Ja 9 st
- Nej 2 st

C. Var användarmanualen förstålig och på "rätt nivå" ?

- *Ok*
- *Borde finnas ordlista för vad tex inventering pågående står för.*
- *Ja*
- *Ja, arbetsområdet är dock omfattande och tungarbetat när man inte tidigare arbetat så mycket med dessa frågor.*
- *Den var något rörig och kan bli tydligare. Vi vill ha mer bilder.*
- *Ja, kanske att vissa saker kan vara mer utvecklade.*
- *Har bara läst utvalda behövliga delar, och det jag läste var bra.*
- *Den behöver utvecklas, framför allt inom områdena 4.7 och 4.8.*
- *Vet ej*
- *Ja, men viss felskrivning behöver redigeras.*

D. Var nivån på introduktionen lagom? Var det för mycket av något, saknade ni något?

- *Ja, lagom nivå. Nej, saknade inget.*
- *Lagom nivå*
- *Bra nivå*
- *Det var bra. Det var även bra att det fanns support under testperiodens hela tid.*
- *Den var bra. Sedan är det ju alltid så att börjar man inte på en gång så är det lätt att glömma vad man pratade om. Jag tyckte att den fungerade bra. Eventuellt kan det vara lite utförligare beskrivningar av vad det innebär när man fyller i de olika rutorna.*
- *Bra nivå på introduktionen.*
- *Allt bra!*
- *Den var lagom.*
- *Det är viktigt att den inte blir så lång eftersom man inte i det läget kan ta emot så mycket information. Gärna en uppföljning i stället.*
- *Ok.*

Fråga 5: Föreslå förbättringar och lämna utvecklingsförslag

- *Gärna att det finns instruktioner i själva verktyget. En hjälptext som kommer upp när man trycker på rutan.*
- *Bra om koppling kommer finnas mellan EBH-stödet och ECOS (ska ersättas av Tekis MiljöR) för att man inte ska behöva lägga in uppgifter på flera databaser.*
- *Behöver utredas, framgå vilken myndighet som har ansvar för respektive objekt så att inget hamnar mellan stolarna. Söker man idag på "kommun" som tillsynsmyndighet så blir det endast ett fåtal objekt, vilket kanske inte stämmer.*

- *Miljöförvaltningen registrerar tillsyn över förorenade områden i Vision MarkMiljö, MM (EDP Consult, som gör Miljöreda). I MM registrerar vi undersökningar, anmälningar, saneringar och restföroreningar. Kartkoppling finns till MapInfo. Kartskiktet överförs till Göteborgs stads kartsystem som planeringsverktyg. Göteborgs miljöförvaltning tycker därför att det är mycket viktigt att man går vidare och tittar på importmöjligheten från externa system till EBH-stödet så att man inte lägger på kommunerna dubbelregistrering i de fall det finns egna tillsynsregister för hantering av förorenade områden. Import/export skulle också underlätta kommunens redovisning till Lst för vidare rapportering till NV.*
- *Hur ser importmöjligheter ut i EBH-stödet*
- *Vilken data vill Lst få in i EBH-stödet (minimnivå), finns motsvarande fält, begrepp. Samordning med andra kommuner med liknande behov, bla Malmö? Det bör tas fram en GIS-koppling till EBH-stödet med kopplingen till koordinater, bakgrundskarta, etc.*
- *Det tog väldigt lång tid att ladda upp dokument.*
- *Det bör även gå att ange mängden förorenade massor i ton.*
- *Manualen visar inte hur formulär ska fyllas i. (Generellt)*
- *Obligatoriska fält bör användas med försiktighet eftersom det inte alltid är säkert att rapporter m.m. följer den använda mallen.*
- *Kopplingen mellan EBH och Ecos/Miljöreda. Hur kommer det att fungera vad gäller dokument? Vore enklare om vi kunde koppla dokumenten i ett system.*
- *Hur kommer andra kommuner att hantera dessa dubbla system? Vi måste ju diarieföra ärenden/handlingar, ska det kopplas in på båda ställena då?*
- *Det vore bra om alla kunde spara dokument på samma sätt, t.ex. år, datum, namn. Nu verkar dokumenten hamna i den ordning som man kopplar in dem, dvs. huller om buller. Jag kan ju t.ex. behöva koppla in något som jag hittat från 70-talet och då är det ju bra om det hamnar där och inte bland dokument från 2011. Det vore enklare om de lade sig i kronologisk ordning!*
- *Det tar lång tid att ladda upp filer. Det kan också fastna vid uppladdningen och inte ge felmeddelande. Det kan också fastna och ge felmeddelande och inte gå alls.*
- *En fil har jag inte kunnat koppla in. Den var mindre än 50 MB (typ 34 MB). Nu har jag scannat in den på vår kopiator vilket gör den betydligt mindre och då gick det att koppla den. Det kanske var fullt? Finns det en maxgräns på totala (alltså alla) inkopplade dokument? Problemet är att våra dokument som diarieförs scannas in med väldigt hög upplösning vilket gör dokumenten ruskigt stora. Det enklaste sättet för mig att hämta en fil att koppla är ju ändå att ta den ur Miljöreda (dvs de stora filerna) och spara den och sedan koppla den till EBH. Om jag vill ha dem mindre måste jag först gå ned i centralarkivet och hämta upp dokumentet för att sedan scanna in dem själv till mindre storlek. Därefter kan de kopplas i EBH.*
- *Det ska bara finnas en mifo-blankett på varje objekt. Det fanns två likadana blanketter så jag skulle ta bort den ena. Man måste först trycka på ändra längst ned och sedan gå in på dokumentet och ta bort det. Om man går direkt till dokumentet (utan att trycka ändra längst ned) kan man också välja ta bort dokument, men då försvinner det inte. Det borde gå att ta bort den valmöjligheten eftersom det ändå inte går?!*
- *Den självklara förbättringen är en tillhörande kartfunktion. Det är ett effektivt sätt att snabbt få överblick över misstänkta och konstaterade förorenade områden inom ett geografiskt avgränsat område, t.ex. vid kommunens planarbete eller tillsynsverksamhet. Vid introduktionen diskuterade vi även möjligheten att i ett läge där vi endast har tillgång till objekt i vår egen kommun kunna söka efter handlingar även från andra kommuner samt i systemet kunna "begära ut" dessa handlingar (som är offentliga) och automatiskt få dem skickade via t.ex. e-post.*

- Genomgång av fas 1 och fas 2.
  - Det som kändes besvärligt var att statusen var tvunget att ändras för att man skulle kunna lägga in i systemet. Ett hoppande fram och tillbaka.
-

Övriga kommentarer

- Hoppas att snarast få tillgång till systemet för att kunna fortsätta lägga in objekt och uppgifter.
- Det märks tydligt att EBH-stödet är anpassat efter Länsstyrelsens behov vid t.ex. MIFO-inventeringar. Det måste finnas möjlighet för kommuner, som t.ex. får in en rapport från en miljöteknisk markundersökning som fastighetsägaren har gjort, att lägga in dokumentet i EBH-stödet utan att behöva ange en massa obligatoriska uppgifter. Det är ju bättre att direkt få in dokumenten i systemet så att alla får tillgång till dem än att avvakta en utredning (som kanske aldrig blir av) för att ta fram ytterligare uppgifter, utreda ansvar och klassificera objektet.
- Vissa har haft svårigheter att veta var man ska lägga in dokument exempelvis om det bara är delåtgärder som har genomförts eller om bara delar av misstänkt förorenat område är förorenat.
- Det tar för lång tid att ladda upp dokument till EBH-stödet. Ibland hänger sig systemet under uppladdningen.
- PUL frågan bör utredas. Hur hantera dokument som lagras in i EBH och som är diarietförda i respektive kommun, ex. vem äger informationen, vem gör sekretessbedömning, osv.
- Preciserad status: Svårt att fylla i, pga många felmeddelanden beroende på vilka fält man fyllt i. Fältens rensas om sparningen inte fungerar och man måste börja om från början, tidsödande.
- När man ska Ändra under flikarna ska man först Uppdatera och därefter Spara, vilket blir ett moment för mycket.
- I tillsyn på kommunerna används andra begrepp (översiktlig miljöteknisk markundersökning, Kompletterande miljöteknisk markundersökning, Riskbedömning, Fördjupad riskbedömning, åtgärdsutredning, osv) än de i Mifo-modellen (Initiering, Inventering, Förstudie, Huvudstudie) det bör förtydligas hur de olika begreppen hör ihop.
- Fick felmeddelande (error) via utskrift med skrivarknappen, men pappret kom ut. Utskrift med Ctrl P fungerade.
- Vi var inte förberedda på vårt deltagande, därav mindre tid att arbeta med det än vi hade önskat.

Uppföljning av inkomna frågor från testkommunerna under maj och juni 2011

Handläggare Lst	Kommun	Typ av fråga (IT eller verksamhetsfråga)	Inkommen via e-post eller telefon	Uppskattad tid att svara
KO	Mariestad	IT. Går inte att ladda upp dokument.	Telefon	5 min
TA	Alingsås	IT samt verksamhetsfråga. Jag har försökt jobba lite med ebh stödet idag på eftermiddagen. Jag lyckades ladda upp dokument på ett objekt, men fick inte ändra status utan att ange yta eller volym. Jag har mängd schaktade massor i ton men det finns inget fält för. Synd att det är ett tvingande fält.	E-post	10 min
TA	Alingsås	Verksamhetsfråga Önskar att vi ska skapa nytt objekt	E-post	10 min
MG	Mariestad	Verksamhetsfråga Kan inte ladda upp dokument.	E-post	15 min
TA	Mariestad	Verksamhetsfråga Under utredningsfliken är det obligatoriskt att fylla i en riskklass efter utredning, skala 1-4. Om det inte finns någon sådan klassning, hur göra då?	E-post	15 min
MG	Bollebygd	Verksamhetsfråga Fråga om tillsynsmyndighet i allmänhet och om ett specifikt objekt i synnerhet	E-post	30 min
TA	Kungälv	Verksamhetsfråga Får kommunen lägga in preciserad status efter åtgärd eller ska lst göra det? I vårt fall har vi restriktioner för markanvändningen så det vore bra om vi kan lägga in det.	E-post	15 min
MG	Herrljunga	Verksamhetsfråga Hur ändrar man i fältet Kommentar under bransch när man står på inventeringsfliken?	Telefon	5 min

MG	Svenljunga	Verksamhetsfråga Syns rapporter på sammanfattningsfliken när den laddas upp på åtgärdsfliken?	Telefon	5 min
KO	Åmål	Verksamhetsfråga Fråga om relaterade objekt, om vi har en rapport som ska laddas upp i EBH-stödet.	Telefon	10 min
KO	Åmål	Verksamhetsfråga Fråga om ändring av status, ändra tillbaka till inventering när man lagt in rapporter under utredning. Skapa ett nytt objekt.	Telefon	10 min
MG	Kungälv	Verksamhetsfråga Påpekat att det finns bilder under borrhålsskiss	E-post	10 min
TA	MTG	IT Problem att ladda upp rapport	Telefon	15 min
TA	MTG	Verksamhetsfråga Fråga om vilken status som skulle väljas på ett objekt	Telefon	10 min
TA	MTG	IT Problem med att ladda upp dokument	Telefon	15 min
TA	Kungälv	Verksamhetsfråga Fråga om preciserad status efter åtgärd	Telefon	10 min
TA	Herrljunga	Verksamhetsfråga Fråga om inventering och MIFO-blanketterna	Telefon	20 min
TA	Herrljunga	Verksamhetsfråga Fråga om ändring av status	Telefon	15 min

Checklista för introduktion av EBH-stödet

Länk till EBH-stödet:

<http://ebh.lansstyrelsen.se>

<https://ebh.lansstyrelsen.se>

Moment	Visa	Kommentera
Visa och dela ut mapparna		<p><u>Gemensam mapp (blå)</u> I den gemensamma finns info om inloggningsuppgifter samt fem, av lst, utvalda objekt.</p> <p><u>Personlig mapp (lst-logga)</u> Att göra under testperioden Enkät Kontaktlista Manual + bilagor</p>
Berätta om EBH-stödet		<ul style="list-style-type: none"> - I drift sedan årsskiftet 2009/2010 - Ersatte f.d. MIFO-databasen - Alla lst arbetar i samma Db - Webbaserad - Målsättning att alla tillsynsmyndigheter ska arbeta i EBH-stödet - Diskussioner med GL har påbörjats - Allmänt tillgänglig 2015 (utvald info) - Diskussioner om ev. koppling till andra Db pågår (bl.a. Miljöreda, VISS, SMP) - Verktyg för alla moment inom EBH (förr bara inventering) - Enda nationella verktyget för långsiktig lagring av info kring förorenade omr. - Allt i Db är offentligt (kn ska dock inte lämna ut utan hänvisa till Lst)
Syfte med Pilotprojektet		<ul style="list-style-type: none"> - Erfarenhet inför att släppa på alla kn (för att ta fram utbildningsmtrl m.m.) - Samla in viktiga frågor från kn - Se om den tekniska lösningen är hållbar - Uppskatta hur mycket frågor som kommer från kn-användare för att

		<p>kunna uppskatta kostnad för support</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se på olika möjligheter för att finansiera ökade drifts- och förvaltningskostnader som kn-accessen innebär <p>Utvärdering kommer att göras efter semestrarna, alla aktörer (NV, SKL, Lst, representant från Kn, IT o.s.v.) ska vara delaktiga.</p> <p>PUL-utredning pågår.</p>
Dela ut användarnamn och lösenord till användarna	Lista över deras inloggningsuppgifter och länk till Db. Visa hur man loggar in	Lösenorden kommer att gälla till 15 juli.
Berätta om vilken typ av behörighet de har		Nämn att kommunanvändare nu har fullständiga rättigheter att ändra i databasen (bara egna kommunen). De ska inte skapa nya objekt eller ta bort några!
Alla frågor ska gå via Therese, Maria, Karin, Uffe.		<ul style="list-style-type: none"> - På startsidan står det att man kan kontakta Helpdesk vid datatekniska problem, det ska inte kommunerna göra. Allt måste gå via oss först. - Vi för statistik på antal inkomna frågor från kommunanvändarna, därför viktigt att endast dessa fyra personer kontaktas.
Enkät		<ul style="list-style-type: none"> - Berätta att enkäten kommer att skickas ut via e-post också - Måste lämnas in senast 15 juli
Visa databasens struktur med flikar, berätta kort om dem.	<i>Flikarna:</i> <i>Start</i> <i>Objekt</i> <i>Ekonomi</i> <i>Rapporter</i> <i>Dokument</i> <i>Hjälp</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Nämn att ekonomifliken inte är aktuell för kommunerna. - <i>Objekt</i> är den vi arbetar allra mest i. - Dokument kommer ev. att låsas för den egna kommunen/länet efter PUL-utredning
Berätta mer ingående om fliken <i>Objekt</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Utsökning, enkla och avancerade sökkriterer (t.ex. känslig för dubbla mellanslag) - Sammanfattningsfliken. Här finns övergripande info om objekten

		<ul style="list-style-type: none"> - Utredningsfliken, redogör för vilka uppgifter som läggs in här - Åtgärdsfliken, redogör för vilka uppgifter som läggs in här
Fliken sammanfattning		<ul style="list-style-type: none"> - Administrativ info - Koordinater (nu RT90, men det blir snart SWEREF 99 istället) - Relatera objekt - MIFO-blanketter, andra dokument
MIFO-blanketter	<ul style="list-style-type: none"> - Spara ner - Ändra - Ladda upp på nytt 	<ul style="list-style-type: none"> - Berätta om revidering av blanketter, källhänvisning m.m. - Ändras administrativa uppgifter i MIFO-blanketter ska de även ändras i EBH-stödet.
Ladda upp dokument		<ul style="list-style-type: none"> - Max 50 MB - Endast offentligt material. Inget arbetsmaterial!
Statusalternativ under olika faser		<ul style="list-style-type: none"> - Totalt finns det 19 olika statusar. - Se förteckning av alla olika statusvarianter i manualen, kap. 5.8. - Under Sammanfattning finns statusen Identifierad – importerad, den ska tas bort (vi har dock tagit bort merparten). - Berätta att det finns obligatoriska fält, olika för olika statusar. Se bilaga 1 till manualen.
Rapporter	<ul style="list-style-type: none"> - Objektrapport - Riskklassfördelning <p>De andra är inte av intresse (mkt ekonomi)</p>	<p>Visa hur man tar fram en rapport och exporterar den till excel, pdf o.s.v.</p> <p>Kommentera att kommunen inte ska lämna ut (externt) information från EBH-stödet under testperioden. Vid sådana förfrågningar, hänvisa till Lst.</p>
Välj ut fem objekt tillsammans med Kn		Visa de som lst har valt ut och komplettera med fem objekt som kommunen vill arbeta med.
Inventering		
Inventering av kommunens tillsynsobjekt + nedlagd verksamhet		

Branschlista		Finns på Länsstyrelsens TVL-portal
Riskklassning i olika faser		<ul style="list-style-type: none"> - Riskklassning i fas 1 och 2 görs i MIFO-blanketter och EBH-stödet. - Riskklassning efter utredning och riskklassning efter åtgärd görs enbart i EBH-stödet. - Riskklass efter åtgärd – preciserad status. (se manualen)
Kommunicering		Viktigt att kommunicera efter tilldelad rk eller ändring av rk.
Inventeringstips		Finns också på TVL-portalen

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

BILAGA 4

Pilotprojekt EBH- stödet och kommu- nerna

Att göra i pilotprojektet – EBH-stödet till kommunerna

I första hand kommer ni jobba med 10 objekt – fem valda av Länsstyrelsen och fem valda av er. Det är bra att välja objekt där något har hänt t.ex. en undersökning eller efterbehandling.

- Gå in och se över informationen som finns på de tio utvalda objekten
- Kontrollera och vid behov uppdatera status på de tio utvalda objekten
- Fyll i tillsynsmyndighet på de utvalda objekten
- Fyll i tillsynsmyndighet på ett tiotal miljöfarliga verksamheter som kommunen är tillsynsmyndighet för
- Ladda upp dokument, t.ex. saneringsanmälningar och rapporter över miljötekniska markundersökningar, på de tio utvalda objekten (om dokument finns) eller på ett tiotal andra objekt
- Skapa och ladda upp MIFO-blanketter på ett objekt som inte har det sedan tidigare
- Revidera i befintliga MIFO-blanketter, t.ex. lägg in information om verksamhetens status (nedlagd/i drift).
- Uppdatera minst ett undersökt objekt med information under fliken *Utredning*
- Uppdatera minst ett åtgärdat objekt med information under fliken *Åtgärd*
- Relatera objekt. Om något av de tio utvalda objekten har grannfastigheter som också är registrerade i EBH-stödet ska dessa relateras till varandra
- Ta ut en objektsrapport över objekten i den egna kommunen
- Besvara enkät

Länstyrelserna

Västra Götalands län

För mer information kontakta
Länstyrelsen Västra Götalands län, miljöskyddsenheten
Tel: 031-60 50 00

Du hittar rapporten på vår webbplats:
www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/under/Publikationer

Rapport: 2011:73 (rapportserien för Länstyrelsen Västra Götalands län)
ISSN 1403-168X